

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1415
Toplantı Tarihi/Sayısı : 25.10.2022/24
Karar Numarası : 2022/767
Başvuran : G. Ç.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; görme engelli başvuranın yeni tayin olduğu eğitim kurumundaki idareciler tarafından engellilik temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Görme engelli kamu personeli olarak 2016 yılının Eylül ayından itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi yardımcı hizmetler sınıfında hizmetli kadro ve unvanı ile görev yaptığını,

b. X ... İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü kadrosunda görev yapmakta iken 20.05.2022 tarihinde gerçekleştirdiği evlilik dolayısıyla aile birleşimi mazeretine bağlı olarak eşinin görev ve ikamet yeri olan Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğüne tayin olduğunu,

c. 12.08.2022 Cuma günü sabahında göreve başlamak için Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğü İnsan Kaynakları Birimine gittiğini, birim personeli tarafından ikamet adresi esas alınarak ... Ortaokuluna kadrosunun tahsis edildiğini öğrendiğini, göreve başlatma işlemleri için ilgili okul müdürlüğüne müracaat etmesi gerektiğinin tarafına bildirildiğini,

ç. 12.08.2022 Cuma günü öğleden sonra ikamet adresine bir sokak uzaklıkta bulunan ... Ortaokuluna gittiğini, M. G. A.'ya kuruma tayin olduğunu ve göreve başlamak için geldiğini beyan ettiğini, kendisine okul müdürünün bulunmadığı gerekçe gösterilerek pazartesi günü gelmesi gerektiğinin söylendiğini,

d. 15.08.2022 Pazartesi günü okula gittiğinde memur G. A. tarafından "engelli kadın bir personel olarak okulda görev yapmanın çok zor olduğu, okulun kalabalık olduğu, hizmetli personelin destekleme ve yetiştirme kursları bittikten sonra akşam 21.00-21.30'da evlerine gittikleri" şeklinde söylemlerde bulunulduğunu,

e. Okul Müdürü H. C. tarafından kurumda göreve başlamaması ve başka bir kuruma göreve başlatılması için İl Millî Eğitim Müdürlüğüne dilekçe verme konusunda baskıya maruz kaldığını, H. C.'nin "Ben sana ne iş verebilirim? Sen neden bu okulu yazdın? Ben İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile görüştim. Özellikle burayı istemişsin. Okulumuz 700 kişilik kalabalık bir okul. Sen kendine düzayak, küçük bir okul niye istemedin? Benim zaten sıkıntılı personelim var. Görme engelli olduğunu niye

söylemedin? Benim iş yapacak personele ihtiyacım var. Empati yapmanızı istiyorum. Eşinin görev yaptığı okulu iste, beraber gider gelirsiniz” dediğini,

f. Görme engelli olması sebebiyle “öylesine verilmiş bir personel” olduğunun söylendiğini, okul müdürü tarafından işe yaramaz bir personel olarak görüldüğünden aşağılama ve hakaretlere maruz kaldığını, kurumda görev yapmaya devam ettiği sürece yeni bir personel verilmeyeceği gerekçesiyle başka bir kurum bulmasının söylendiğini,

g. Yaşananlar üzerine 15.08.2022 Pazartesi günü İl Milli Eğitim Müdürlüğüne tekrar giderek İnsan Kaynakları Şube Müdürü A. T. ile görüşüğünü, engelli olduğu için uğradığı muameleyi anlattığını, şube müdürü tarafından okul müdürünün arandığını, derhal görevlendirmesinin yapılmasının, engelli personele başka bir engel çıkartılmamasının söylendiğini,

h. 15.08.2022 tarihinde adı geçen kuruma üçüncü kez gelişinde göreve başlatma işlemlerinin zoraki yapıldığını, göreve başlama işlemleri sırasında standart iş akışı izlenmediğini, ikili ilişkilerle kadro ve görev yeri değişikliği yapılmaya çalışıldığını, Okul Müdürü H. C. ve Müdür Yardımcısı Ş. Ş. A. tarafından ayrımcılığa ve mobbinge maruz kaldığını, bunun için Açık Kapı sistemi üzerinden şikayette bulunduğunu,

1. Göreve başlatma işlemlerinin tamamlanmasının ardından yıllık izin kullanmak için ertesi gün okula gittiğini, müdür ile memurun okulda bulunmaması nedeniyle izin kullanamadığını, bu sebeple okuldan ayrıldığını,

i. 17.08.2022 tarihinde okul müdürü H. C. tarafından aranarak “2 gündür işe gitmemesi, mesai saatlerine riayet etmemesi gerekçe gösterilerek hakkında tutanak tutulacağı” söylendiğini,

j. Üç gün boyunca yaşadığı ayrımcı muamele nedeniyle psikolojisinin bozulduğunu, bu süreçte yaşadıklarından dolayı çok yıprandığını ve yeşil reçeteli ilaç kullanmaya başladığını, yaşanan olaylara eşi İ. Ç. ve kız kardeşi H. G. E.’nin da şahit olduğunu,

k. İçişleri Bakanlığı açık kapı başvuru sistemi üzerinden yaptığı 26.08.2022 tarih ve ... başvuru numaralı şikayetinin 12.09.2022 tarihinde kapatıldığına dair kısa mesaj aldığını, e-devlet üzerinden sisteme giriş yaptığında ise “Açık Kapı’ya yapmış olduğunuz müracaat neticesinde; İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gelen cevap yazısında ilimiz ... Ortaokulu’nda Hizmetli olarak görev yapan G. Ç.’nin Açık Kapı başvurusu ile ilgili okul müdürlüğünden resmi yazı ile bilgi talep edilmiş olup adı geçen başvurusunda bahsettiği hususların belirtildiği şekilde olmadığı Müdürlüğümüze bildirilmiştir.” sonuç yazısı ile karşılaştığını,

1. Engelliliğe dayalı ayrımcılık ve insan hakları ihlali ile ilgili durumun tespit edilerek sorumlular hakkında gereken iş ve işlemlerin yapılmasını talep ettiği şikayet dilekçesinin, şikayet ettiği okul müdürüne gönderilerek bilgi talebinde bulunulduğunu, şahsın yazısı üzerine de başvurusunun kapatıldığını, konu ile ilgili hiçbir inceleme ve idari soruşturma başlatılmadığını, kendisinin ve olaylara şahit olan eşi ile kız kardeşinin ifadelerine dahi başvurulmadığını, şikayet edilen ilgili okul müdürünün gönderdiği cevap yazısından yola çıkarak şikayet başvurusunu kapatan bir idare ile karşı karşıya olduğunu,

m. Kamu personeli olarak ilk defa göreve başlayacağı bir kurumda karşılaştığı muamele nedeniyle çalışma hakkının ipotek altına alındığını, evine 5 dakika uzaklıkta olan okulda çalışmaktan memnun olduğunu, başka bir kuruma görevlendirilmek istemediğini, şahsının kuruma oryantasyonu ve çalışma ortamı düzenlenmesine dair hiçbir özel tedbir alınmadığını, bu durumun Anayasa’nın amir hükümlerine aleni olarak aykırılık teşkil ettiğini,

n. Engellilik temelinde ayrımcılık yapan ve tarafına mobbing uygulayan okul müdürü ve müdür yardımcısı hakkında gerekli idari ve cezai işlemlerin yapılmasını talep ettiğini ifade etmiştir.

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 18’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ihlal iddiasına muhatap Isparta İl Milli Eğitim Müdürlüğünden başvuranın özlük dosyasının bir suretinin,

başvuranın daha önce çalıştığı birimlere ve yaptığı görevlere ilişkin bilgi ve belgelerin, başvuranın dilekçesinde belirttiği tarihlerde yaşanan olaylara ilişkin kamera kayıtlarının, başvuranın dilekçesinde belirttiği iddialar ile ilgili olarak isimleri geçen kişiler de dahil olmak üzere yaşanan olaylara tanıklık eden ilgili tüm personelin tutanak altına alınmış yazılı görüşlerinin Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir.

4. Bu aşamada başvuranın 11.10.2022 tarihli başvurusundan vazgeçtiğine dair dilekçe sunduğu görülmüştür.

III. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

5. 6701 sayılı Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde: "*ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Mezkûr Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesi ise: "*Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*" hükmünü haizdir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvurudan vazgeçme*" başlıklı 60'ıncı maddesine göre: "*Sadece başvurucuyu ilgilendiren başvurularda, başvurucu, Kurulca karar verilmeye kadar başvurusundan vazgeçebilir. Bu durumda Kurum inceleme ve araştırmasını sonlandırır.*"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*" başlıklı 73'üncü maddesine göre; "*Kurum; (a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi (...) üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması halinde karar verilmesine yer olmadığına karar verir.*"

9. Başvuran her ne kadar 16.09.2022 tarihli başvurusunda engelliliği sebebi ile ayrımcılığa uğradığını iddia etmiş ise de; 11.10.2022 tarih ve ... kurum sayısı ile kayda alınan dilekçesinde başvurusundan vazgeçtiğini beyan etmektedir. İlgili şikâyete konu olan birim amiri H. C.'nin şahsı ile yaptığı görüşmede "*daha önce görme engelli bir personelle hiç çalışmadığını, nasıl davranacağını ve ne iş verebileceğini bilmediğini, ancak kendisinin kurumda çalışmasından dolayı memnun olduğunu*" dile getirdiğini, hiçbir idareci ile kişisel bir problemi olmadığını, sadece engelliliğe dayalı ayrımcılığa maruz kaldığı için hakkını savunmak amacıyla başvuru yaptığını beyan etmekte; hakları iade edildiği için başvurunun iptalini ve işlemi kaldırılmasını talep etmektedir.

10. Bu durum karşısında 6701 sayılı Kanun'un 9/1-g ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 60'ıncı ve 73'üncü maddeleri uyarınca başvurudan vazgeçme nedeniyle karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 25.10.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye